

RÁÐHERRAYFIRLÝSING

samþykkt samhljóða í Lissabon, Portúgal

þann 19. september 2007

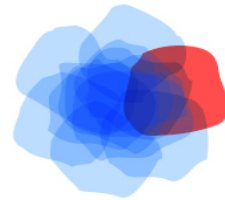
Fundur í Lissabon í tengslum við ráðherraráðstefnuna um rafræna stjórnýslu, „Hvernig nýta má kosti rafrænnar stjórnýslu“. Þátttakendur eru portúgalskir aðilar, sem gegna formennsku í leiðtogaráðinu og framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna; ráðherrar aðildarríkja Evrópusambandsins (ESB), inngönguríkja, umsóknarlanda; og ráðherrar landa í Fríverslunarsamtökum Evrópu (EFTA); en þessir aðilar bera ábyrgð á stefnumótun í rafrænni stjórnýslu. Fundarstjóri er ráðherrann Pedro Silva Pereira, sem er fulltrúi þeirra er gegna formennsku í leiðtogaráðinu, og viðstaddur er varaforseti framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna, Siim Kallas.

RÁÐHERRARNIR MINNAST ÞESS AÐ:

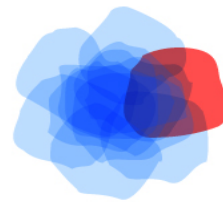
1. Í mars 2005 fór leiðtogaráðið þess á leit við framkvæmdastjórnina, ráðið og aðildarríki að hleypa aftur af stokkunum Lissabon-áætluninni með því að beina athyglinni á nýjan leik að vexti og atvinnumálum í Evrópu. Nú er unnið að Lissabon-samstarfsverkefninu um vöxt og atvinnu víða innan ESB og á það að vera áfram í brennidepli í tengslum við breytingar á opinberri þjónustu. Það mun á ótvíræðan hátt stuðla að nýrri og betri þjónustu við borgara og fyrirtæki.
2. Framtaksverkefnið i2010, „Evrópskt upplýsingasamfélag sem stuðlar að vexti og framþróun í atvinnumálum“, er meginþáttur í því að viðhalda Lissabon-samstarfsverkefninu um vöxt og atvinnu. Það var samþykkt af framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna í júní 2005.
3. Ráðherryfirlýsingin um rafræna stjórnýslu var gefin út í Manchester í nóvember 2005, þegar Bretland gegndi formennsku í Evrópusambandinu. Yfirlýsingin fól í sér metnaðarfull markmið fyrir árið 2010 og hafði viðtæk áhrif í Evrópu.
4. Aðgerðaáætlunin i2010 fyrir rafræna stjórnýslu var samþykkt af ráðinu í júní 2006. Áætlunin var samræmd við markmið Manchester-yfirlýsingarinnar og á hún að styðja við markmið yfirlýsingarinnar. Manchester-ráðherryfirlýsingin og aðgerðaáætlunin gegna mikilvægu hlutverki við að skapa samvirkni á milli aðildarríkja.
5. Framfylgni evrópskra tilskipana, svo sem tilskipunar um þjónustu, er í auknum mæli háð upplýsinga- og fjarskiptatækni, sem gerir mögulega breytingu á stjórnýsluferli fyrir einstaklinga og fyrirtæki um alla Evrópu.

RÁÐHERRARNIR VIÐURKENNA AÐ:

6. Samskiptaleiðir borgara við opinberar þjónustustofnanir halda áfram að þróast. Tæknin og samfélagið halda áfram að breyta því hvernig borgarar og fyrirtæki eiga í samskiptum við opinberar þjónustustofnanir og breyta í vaxandi mæli væntingum þeirra til þessara opinberu stofnana. Viðs vegar í Evrópu er mikið fjárfest í opinberri þjónustu sem byggir á upplýsinga- og fjarskiptatækni. Það er mjög mikilvægt fyrir hið opinbera að tryggja að borgararnir og fyrirtækin hafi hag af þeim fjárfestingum. Til þess að ná árangri er því afar brýnt að skilja og viðurkenna mikilvægi þess að opinberar þjónustustofnanir taki mið af þörfum borgaranna og að stjórnýslubyrði sé minnkuð.

7. Góður árangur hefur náðst í því að framfylgja markmiðum Manchester-ráðherraýfirlýsingarinnar og að ná markmiðum aðgerðaáætlunarinnar fyrir rafræna stjórnarsýslu. Lönd í Evrópu eru komin vel áleiðis með framtaksverkefnum fyrir rafræna stjórnarsýslu og hafa lagt fram mikilvægan skerf til þess að ná markmiðum Lissabon-framkvæmdaáætlunarinnar um vöxt og atvinnu. Mikill meirihluti landa hefur þróað innanlandsstefnu í samræmi við Manchester-yfirlýsinguna og aðgerðaáætlunina og stefnir að því að ná markmiðunum sem sett voru fyrir árið 2010. Sameiginlegar áætlanir um rafræna auðkenningu, rafræn innkaup og aðgengi fyrir alla hafa verið þróaðar og samþykktar af aðildarríkjunum.
8. Rafræn stjórnarsýsla er orðin ríkjandi þar sem framfylgni flestra stefna innan Evrópusambandsins eða innan einstakra ríkja krefst lausna á sviði upplýsinga- og fjarskiptatækni. Grein 8 í þjónustutilskipuninni krefst þess til dæmis að rafrænar aðferðir séu notaðar og þarf tilskipunin yfirleitt á viðtækum lausnum á sviði upplýsinga- og fjarskiptatækni að halda, sem hægt er að nota í mörgum löndum.
9. Til þess að koma til móts við þörfina á að skiptast á upplýsingum á milli landa, til dæmis vegna skuldbindinga þjónustutilskipunarinnar, verða aðildarríkin að leggja frekari áherslu á að ná fram rekstrarsamhæfi á milli landa. Mikilvægi þessa hefur nú þegar komið í ljós á sviðum þar sem um er að ræða rafræna auðkenningu og rafræn innkaup. Markmiðið um að ná fram rekstrarsamhæfi á jafnframt við um framfylgni 8. greinar þjónustutilskipunarinnar, sem krefst yfirleitt rafrænna auðkenna og rafrænna skjala sem hægt er að nota og staðfesta í mörgum löndum. Skynsamleg notkun tækninnar mun stuðla mjög að eflingu innri markaðar, sem krefst yfirleitt viðtæks rekstrarsamhæfis milli ríkiskerfa, sem og innan hvers ríkiskerfis, til þess að tryggja innri markað án rafrænna hindrana.
10. Til þess að ná fram hinum metnaðarfullu i2010 Manchester-markmiðum og markmiðum aðgerðaáætlunarinnar, eiga aðildarríkin einnig að halda áfram vinnu í forgangsverkefnum á sviði eftirfarandi stefnumála:
 - 10.1. Hið sameiginlega stefnumið ESB um að auka rekstrarsamhæfi á milli landa og minnka stjórnsýslubyrði krefst þess að aðildarríkin tilgreini þjónustubætti og aðgerðir sem geta breytt og einfaldað aðgang borgara að opinberri þjónustu.
 - 10.2. Tryggja þarf að allir borgarar hafi hag af því að stjórnsýslustofnanir nýti upplýsinga- og fjarskiptatækni. Því á stefna um aðgengi fyrir alla að skilgreina hvernig best sé að sameina þjónustu á internetinu og aðrar leiðir, svo sem aðstoð stuðningsaðila sem þurfa að hafa yfir að ráða fyrsta flokks upplýsinga- og fjarskiptabúnaði.
 - 10.3. Notkun upplýsinga- og fjarskiptabúnaðar til að framfylgja stefnu um gagnsæi og lýðræðislega þátttöku hefur tekist vel í mörgum framtaksverkefnum innan ríkja, héraða og sveita. Með því að deila reynslu af þessum verkefnum sem og aðgerðum um rafræna þátttöku, sem voru undirbúnar af Evrópuþinginu og hleypt af stokkunum af framkvæmdastjórninni árið 2006, mun fást mikilvæg reynsla.
11. Þörf er á áframhaldandi samvinnu til þess að bæta frekar við árangur teymis i2010 verkefnisins um rafræna stjórnarsýslu, en það hefur leitast við að ná Manchester-markmiðunum og markmiðum aðgerðaáætlunarinnar fyrir árið 2010. Einnig er ljóst að hin nýja hliðaráætlun um stefnu í upplýsinga- og fjarskiptatækni (ICT PSP) innan rammaáætlunarinnar um samkeppnishæfni og nýsköpun ásamt viðbótaráætlunum og -stefnum gegna mikilvægu hlutverki. Þær eru hvatning til nýrra verka sem byggja á fjárfestingu einstakra aðildarríkja í rafrænni stjórnarsýslu.

12. Breyting Evrópu þannig að í efnahagslífinu sé tekið tilliti til umhverfisins, orka sé nýtt vel og um litla losun gróðurhúsalofttegunda sé að ræða, er pólitískt forgangsverkefni. Nauðsynlegt er að kanna frekar hugsanlegt framlag rafrænnar stjórnsýslu til þessa verkefnis.
13. Á mörgum sviðum opinberrar þjónustu geta umbreytingar, sem til koma vegna tækni, bætt til muna niðurstöður og áhrif. Sú getur orðið raunin ef ferlum í tengslum við veitingu þjónustu, mótun stefnu og stjórnsýslu er breytt, sem og viðkomandi stofnunum. Umbreyting krefst sterkar forystu til þess að nýta kosti nútímatækni og til þess að tengja kostina við stjórnun breytinga.

RÁÐHERRARNIR SAMÞYKKJA EFTIRFARANDI STEFNUMÓTANDI FORGANGSAÐGERÐIR:

1. Rekstrarsamhæfi á milli landa

Efla samvinnu á milli aðildarríkja, fyrst og fremst með mikilvirkum og víðtækum tilraunum, sem gert er ráð fyrir í hliðaráætlun um stefnu í upplýsinga- og fjarskiptatækni (ICT PSP), um rafræn innkaup á milli landa og gagnkvæma viðurkenningu á rafrænum skilríkjum ríkja. Huga skal stöðugt að skilgreiningu tæknistaðla og opinberra forskrifta og að þau séu opin.

Tilgreina þau svið sem aðildarríkin myndu vinna saman á og ákveða, í samráði við framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna, viðeigandi starfsaðferðir við að skilgreina, þróa, hrinda í framkvæmd og fylgjast með almennu rekstrarsamhæfi á milli landa, sem yfirleitt er nauðsynlegt til þess að framfylgja þjónustutilskipuninni.

Til þess að styðja við þessi markmið ætti að flýta útgáfu rafrænna skilríkja fyrir borgara og fyrirtæki sem og aðgerðum tengdum rafrænum innkaupum, þar sem það er undirstaða breyttra þjónustupátta sem hafa hvað mest áhrif.

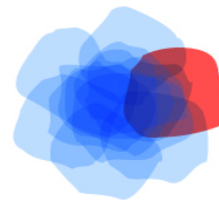
Í lok ársins 2008 eiga aðildarríkin að koma fram með lista yfir ný forgangssvið, til þess að geta veitt þjónustu sem hefur mikil áhrif, og sem hægt verður að þróa frekar í allri Evrópu með stuðningi áætlana ESB.

2. Minnkun stjórnsýslubyrði

Nota rafræna stjórnsýslu til þess að stuðla að minni stjórnsýslubyrði á borgurum og fyrirtækjum í Evrópu. Nota alþjóðlega viðurkennda aðferðafræði (t.d. staðalkostnaðarlíkanið) til þess að mæla þjónustupætti þar sem rafrænar stjórnsýslulausnir eru nýttar, og leggja áherslu á kosti og áhrif af því að nýta upplýsinga- og fjarskiptatækni í almannþjónustu. Endurnýta upplýsingar ef hægt er, en taka þó tillit til þess lagaramma sem er í gildi, sérstaklega laga um gagnavernd. Ennfremur skal sérstakri athygli beint að litlum og meðalstórum fyrirtækjum, sem eiga sérstaklega að njóta áhrifa minni byrði og hagkvæmrar opinberrar þjónustu.

Veita rafræna opinbera þjónustu, sem er auðveldara að nota og gagnast öllum borgurum, með því að leggja aðaláherslu á notandann, og á að bæta aðgengi, hagræði og upplifun notandans af því að nota þjónustuna.

Í lok ársins 2008 eiga aðildarríkin að gera grein fyrir árangri innan opinberra þjónustustofnana þeirra þar sem rafrænum stjórnsýslulausnum hefur aðallega verið beitt, og þar sem töluverðum árangri hefur verið náð í því að minnka stjórnsýslubyrði. Þau eiga að leitast við að tilgreina og forgangsraða, með tilliti til

framtíðarþróunar, þeim verkefnum á sviði rafrænnar stjórnsýslu, sem munu á næstu árum stuðla mest að því að minnka stjórnsýslubyrði, sérstaklega fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki.

Fyrir árið 2010 eiga aðildarríkin að nota sameiginlegan þekkingarramma og miða að því að læra af reynslu hver annars. Þau eiga einnig að deila með sér góðum verklagsreglum um mælingu á ávinningi upplýsinga- og fjarskiptatækni og þeim áhrifum sem notkunin hefur á opinbera þjónustu.

3. Aðgengi fyrir alla

Auka félagsleg áhrif með því að tryggja að allir íbúar hafi hag af rafrænni þjónustu opinberra aðila. Stuðla að því að skapa betra félagslegt umhverfi, meiri samheldni, meiri skilvirkni og auka áhrif opinberrar þjónustu á hópa sem þurfa á félagslegum stuðningi að halda og þá sem nota ekki sjálfir beint upplýsinga- og fjarskiptatækni. Bjóða upp á markvissa, samþætta, sveigjanlega og aðgengilega þjónustu, sem veitt er með ýmsum leiðum, svo sem persónulega þjónustu starfsfólks og nútímalegan upplýsinga- og fjarskiptabúnað, en viðhalda einnig og tryggja hefðbundnar leiðir. Greiða fyrir samþættri veitingu þjónustu og meiri samræmingu á milli mismunandi hagsmunaaðila sem sjá um að veita þjónustu á öllum stigum. Sérstök áhersla skal lögð á stuðningsaðila sem þurfa á þjálfun að halda og verða að hafa lagalega heimild til þess að framkvæma fyrir hönd borgara, ef þess þarf með.

Í lok ársins 2008 eiga aðildarríkin að tilgreina og skiptast á upplýsingum um aðalframtaksverkefni sín á sviði rafrænnar stjórnsýslu, er varða þarfir þeirra sem eru illa settir og hugsanlega geta ekki nýtt sér rafræna þjónustu í boði.

4. Gagnsæi og lýðræðisleg þátttaka

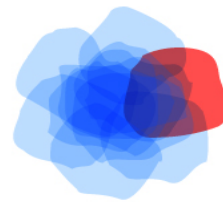
Kanna nýjar leiðir fyrir þátttöku almennings og aukið gagnsæi fyrir tilstuðlan nýrrar upplýsinga- og fjarskiptatækni fyrir lýðræðislega þátttöku og gagnsæi.

Deila reynslu af því að ýta undir lýðræðislega þátttöku og gagnsæi fyrir tilstuðlan upplýsinga- og fjarskiptatækni, og nýta til þess vinnu Evrópuráðsins og annarra evrópskra stofnana.

Í lok ársins 2008 á hvert aðildarríki að tilgreina og skiptast á upplýsingum um framtaksverkefni sín sem miða að því að nýta rækilega rafrænar aðferðir til þess að auka þátttöku og opinberar umræður.

Við framfylgd ofangreindra stefna, hefja aðildarríkin umbreytingar sem tæknin gerir þeim kleift. Umbreytingarnar munu hafa áhrif á og tengjast öllum sviðum hins opinbera og leiða til þess að samrekstur þjónustu verði algengari. Aðildarríkin verða að hvetja til og stýra nýsköpun ferla og endurskipulagningu þeirra.

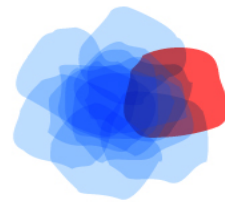
Aðildarríkin skulu halda áfram að stuðla að friðhelgi einkalífs og persónuvernd sem og að stuðla að trausti og öryggi með t.d. almennri notkun rafrænna skilríkja og rafrænnar auðkenningar.

Aðildarríkin skulu kanna möguleika á því að nýta megi aðgerðir varðandi rafræna stjórnsýslu til að hafa veruleg áhrif á loftlagsvernd og orkusparnað, einkum til þess að draga úr neyslu og mengun.

RÁÐHERRARNIR FARA ÞESS Á LEIT VIÐ FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA AÐ:

1. Styðja samvinnu á milli aðildarríkjanna þegar að því kemur að framfylgja þjónustutilskipuninni og koma á samvirkni á milli viðkomandi áætlana og stofnana ESB til þess að auðvelda aðildarríkjunum að ná þeim markmiðum sem sett eru fram í tilskipuninni.
2. Auðvelda samvinnu á milli aðildarríkjanna og framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna til þess að skilgreina, þróa, framfylgja og fylgjast með rekstrarsamhæfi á mörgum sviðum á milli landa.
3. Ljúka fyrir mitt ár 2008 tengdri vinnu samkvæmt áætlun um IDABC („Interoperable Delivery of European eGovernment Services to public Administrations, Businesses and Citizens“, „veiting rafrænnar og rekstrarsamhæfrar opinberrar þjónustu til evrópskra opinberra stjórnsýslustofnana, fyrirtækja og borgara“) og leggja til endurskoðaða útgáfu af ramma um rekstrarsamhæfi í Evrópu til þess að stuðla að þróun rekstrarsamhæfis rafrænnar opinberrar þjónustu í álfunni, í nánun samstarfi við aðildarríkin.
4. Halda áfram að nota viðeigandi aðferðir til að styðja við framkvæmdaáætlun fyrir rafræna stjórnsýslu í Evrópu. Einkum hina árangursríku samvinnu í teymi í 2010 verkefnisins um rafræna stjórnsýslu og IDABC-áætlunina. Einnig er afar mikilvægt að þróa áfram tilraunir og þemanetkerfi innan hliðaráætlunarinnar um stuðning við upplýsinga- og fjarskiptatæknistefnu (ICT PSP) til að auðvelda framfylgni stefnu um rafræna stjórnsýslu.
5. Auðvelda samvinnu aðildarríkjanna til að minnka stjórnsýslubyrði með stuðningi viðkomandi áætlana. Leitast við að minnka byrði með því að hagræða og einfalda þær tilskipanir sem fyrir eru og beita þessum meginreglum við löggjöf í framtíðinni. Framtíðarlöggjöf ætti sérstaklega að sjá fyrir og meta áhrif á grunnvirki upplýsinga- og fjarskiptatækni og umbreytingu þjónustu.
6. Auðvelda framfylgni vegvísis um aðgengi fyrir alla, sem samþykktur var af aðildarríkjunum, styðja við tilraunir í tengslum við aðgengi fyrir alla, sem gert er ráð fyrir innan hliðaráætlunar um stuðning við upplýsinga- og fjarskiptatæknistefnu (ICT PSP), og stuðla að því að aðildarríki deili með sér reynslu af vel heppnuðum verkefnum.
7. Byggja á yfirstandandi könnunaraðgerðum í tengslum við rafrænt lýðræði og skilgreina framtíðarstuðningstæki til þess að kanna og nýta kosti rafræns lýðræðis, tilgreina vel heppnuð verkefni og hvetja til þess að aðildarríkin deili með sér reynslu sem þau hafa öðlast.
8. Halda áfram vinnu til að tryggja að vel heppnuð verkefni á sviði rafrænnar stjórnsýslu séu kynnt og að aðildarríkin deili þeim með sér, og að þessi verkefni séu tekin upp víða í Evrópu með því að nýta að fullu þá möguleika sem til staðar eru, til að skiptast á reynslu af vel heppnuðum verkefnum (rafræn verkefni).
9. Halda áfram að þróa vandaðar matsaðferðir, í samvinnu við aðildarríkin og alþjóðlegar stofnanir (t.d. Efnahags- og framfarastofnunin). Leggja áherslu á umbreytingu fyrir tilstuðlan upplýsinga- og fjarskiptatækni og áhrifin sem umbreytingin hefur á rafræna

opinbera þjónustu (bæði í afgreiðslu og bakvinnslu). Fylgjast reglulega með og greina frá árangri framfylgni aðgerðaáætlunarinnar í 2010 um rafræna stjórnslu í aðildarríkjunum.

10. Skilgreina og styðja við rannsóknir á rafrænni stjórnslu til að styðja við tilgreindar stefnumótandi aðgerðir.

Ráðherrarnir styðja forgangsverkefnum og aðgerðirnar, sem lýst er hér að ofan. Þeir munu íhuga hvernig best er að samvinna þau ríkisáætlunum og í lok ársins 2008 munu þeir greina frá þeim árangri sem náðst hefur og aðgerðum sem hafa verið áformaðar til þess að ná þessum markmiðum.

Ráðherrarnir eru sammála um að umbótaáætlanir ríkja, sem krafist er samkvæmt Lissabon-áætluninni, skuli tilgreina sérstaklega áhrif viðeigandi framtaksverkefna rafrænnar stjórnslu fyrir vöxt og atvinnu; sérstaklega áhrif þeirra verkefna sem nutu örvunar þeirra fjögurra stefnumótandi aðgerða, sem lýst er í þessari yfirlýsingu, Manchester-yfirlýsingunni og aðgerðaáætluninni.

Ráðherrarnir viðurkenna að rafræn stjórnslu gegnir stöðugt mikilvægara hlutverki í alþjóðlegu samhengi. Ráðherrarnir samþykkja að setja viðmið, deila reynslu af vel heppnuðum verkefnum og þróa samstarf við þriðja heims lönd. Einnig að veita athygli framtaksverkefni Portúgala um að treysta frekar samvinnu við Afríkulöndin, en þeir njóta aukalega góðs af evrópsk-afríska leiðtogafundinum sem mun eiga sér stað á meðan Portúgal gegnir formennskunni.

Ráðherrarnir samþykkja að leggja fram þessa yfirlýsingu til flutnings-, fjaraskipta- og orkuráðs og fagna áformum framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna um að ná fram árangri í þeim aðgerðum sem lýst er í þessari yfirlýsingu.

Að lokum þakka ráðherrarnir þeim portúgólsku aðilum, sem gegna formennsku í leiðtogaráðinu og framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna fyrir að skipuleggja fjórðu ráðherraráðstefnuna um rafræna stjórnslu og ráðherrafundinn, og hlakka til að taka þátt í ráðherraráðstefnunni um rafræna stjórnslu þegar Svíþjóð gegnir formennsku árið 2009.